

จดหมายข่าวสถาบันวิจัย

ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

Institute of Language and Culture for Rural Development

Mahidol University

ปีที่ 27 ฉบับที่ 3 : กรกฎาคม 2549 - กันยายน 2549

Vol. 27 No.3 : July 2006 - September 2006

รักแม่...แต่เป็นคนดี

สู่วิถีไทย สูงวัยอย่างมีคุณค่า

ความมีอายุยืนยาวของผู้สูงอายุไทย : มิติทางสังคมและวัฒนธรรม

เสาวภา พรสิริพงษ์¹ สุภาพร ฤดีจำเริญ² และ อีรพงษ์ บุญรักษา³

ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเป็นที่ตระหนักรู้กันทั่วไปว่า จำนวนผู้สูงอายุจะทวีมากขึ้นตามลำดับ จำนวนผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 - 79 ปี มีจำนวนถึงร้อยละ 80 ขณะที่ผู้สูงอายุที่อายุมากกว่า 80 ปีขึ้นไป ก็นับวันจะมีมากขึ้นเช่นกัน กล่าวคือมีมากถึงร้อยละ 13 (คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลสถานการณ์ผู้สูงอายุ, 2547) ทั้งนี้สืบเนื่องจากการพัฒนาระบบระบบสุขภาพลึกลับสิ่งแวดล้อม ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการแพทย์ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยเรื่องความก้าวหน้าทางการแพทย์หรือการพัฒนาสุขภาพลึกลับสิ่งแวดล้อมเป็นเพียงปัจจัยเสริมเท่านั้น แต่ยังมีปัจจัยอีกหลายประการที่มีผลต่อความมีอายุที่ยืนยาวของผู้สูงอายุ ในฐานะที่สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท เป็นหน่วยงานที่ดำเนินงานการเรียน การสอน การศึกษาวิจัยทางด้านสังคมวัฒนธรรม จึงต้องการค้นหาคำตอบว่ามีปัจจัยทางด้านสังคมวัฒนธรรมที่เป็นวิถีแบบไทยอะไรบ้างที่มีผลต่อการมีอายุที่ยืนยาวของผู้สูงอายุ เป็นวิถีแบบไทยที่สมควรรื้อฟื้น หรือส่งเสริมให้มีการประพฤติปฏิบัติกันอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้เพื่อให้ช่วงเวลาของผู้สูงอายุที่เหลืออยู่เป็นช่วงเวลาแห่งการสูงวัยที่มีคุณค่าและเกิดประโยชน์ต่อสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อค้นหาปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่ออายุยืนยาวของผู้สูงอายุไทย

การรวบรวมข้อมูล

1. การทบทวนวรรณกรรม เป็นการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ เกี่ยวกับผู้สูงอายุ ซึ่งพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่ดำเนินการในกลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 - 79 ปี แต่ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 80 ปีขึ้นไปมีการศึกษาวิจัยและกล่าวถึงน้อยมาก

2. การลงพื้นที่เพื่อพูดคุยกับผู้สูงอายุและผู้ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากข้อจำกัดของข้อมูลทุติยภูมิดังกล่าวทางที่มิวิจัยจึงได้ลงศึกษาข้อมูลภาคสนาม (ข้อมูลปฐมภูมิ) ใน 7 อำเภอของจังหวัดนครปฐม ได้แก่ อำเภอนครชัยศรี สามพราน พุทธมณฑลตอนตุ้มบางเลน กำแพงแสน และอำเภอเมือง ระหว่างเดือนมีนาคม - เมษายน 2549 เพื่อศึกษาสภาพปัญหา ความเป็นอยู่ และวิธีการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุที่มีอายุ 80 ปีขึ้นไป โดยได้มีการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุที่มีอายุ 80 ปีขึ้นไปที่ยังมีความทรงจำที่ดี มีสุขภาพแข็งแรงในระดับหนึ่ง สามารถสื่อความหมาย และพูดคุยได้ จำนวน 64 ราย

ผลการศึกษา

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและการลงศึกษาในภาคสนาม พบประเด็นที่น่าสนใจที่สัมพันธ์กับการมีอายุที่ยืนยาวของผู้สูงอายุในมิติทางสังคมวัฒนธรรมหลายประเด็นดังนี้

1. **ความรู้สึกมีคุณค่า** ประเด็นเรื่องความรู้สึกว่าตนเองยังมีคุณค่าต่อครอบครัว ยังสามารถทำประโยชน์ให้กับสังคม เป็นปัจจัยที่สำคัญมาก ซึ่งสอดคล้องกับรายงานศึกษาอื่นๆ ที่พบว่าร้อยละ 80 ของผู้สูงอายุยังมีความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า มีประสบการณ์ มีการปฏิบัติต่อลูกหลานที่แสดงถึงความเมตตากรุณา เป็นที่พึ่งทางใจให้กับสมาชิกในครอบครัว เป็นที่ปรึกษาแก่ลูกหลาน เป็นเสาหลักของครอบครัว เป็นที่เคารพรักของลูกหลาน และไม่เชื่อว่าบทบาทของตนเองจะลดลงเมื่อมีอายุมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติลูกหลานกว่าร้อยละ 70 ไม่เคยปรึกษาผู้สูงอายุเนื่องจากไม่ต้องการให้ผู้สูงอายุไม่สบายใจ สิ่งที่ผู้สูงอายุต้องการจากลูกหลานก็คือ อยากรับที่ยอมรับของครอบครัว

การมีทรัพย์สิน เป็นปัจจัยเสริมที่ทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่ามากขึ้น และมีความเชื่อมั่นว่าสถานภาพของผู้สูงอายุในการเป็นร่วมพิธีกรรมไหวของลูกหลานจะเป็นเช่นนี้ตลอดไป

ความรู้สึกว่าตัวเองมีคุณค่านี้มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกว่าตัวเอง “แก่” ด้วย โดยผู้สูงอายุเหล่านี้จะรู้สึกว่าตนเองแก่เมื่อไม่ได้ทำงาน ถ้าไม่หยุดทำงานก็ไม่แก่ เช่น ผู้สูงอายุวัย 83 ปี เริ่มรู้สึกว่าตนเองแก่เมื่อ 1 - 2 ปีที่ผ่านมา เพราะเมื่อหยุดทำงาน ร่างกายจะอ่อนแอ เจ็บปวดแอดๆ อยู่ตลอดเวลา การหยุดทำงาน

1 รองศาสตราจารย์ประจำสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

2 อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

3 อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

ทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าคุณ “หมดประโยชน์”

“เคยๆ ไม่รู้สึกว่าคุณเป็นผู้สูงอายุ (ผู้พูดอายุ 81 ปี) ไม่รู้ว่าเราแก่แล้ว ไม่ค่อยได้คิด คนจะเรียกว่าลุงส่วนมาก ไม่มีใครเรียกตา ก็เลยคิดว่าไม่แก่เท่าไร”

“สูงอายุหรือไม่อยู่ที่ใจ ถ้าใจห่อเหี่ยว ใจฝ่อ ไม่อยากไปไหน ร่างกายจะห่อเหี่ยวไปด้วย”

จะเห็นได้ว่านิยามของคำว่า “แก่” ของผู้สูงอายุแตกต่างกับนิยามของทางราชการที่ใช้ตัวเลขอายุ 60 ปีเป็นตัวกำหนด “ความแก่” ดังนั้นประเด็นความหมายของคำว่า “แก่” จึงสมควรได้รับการพิจารณาจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

2. ความยึดมั่นในพุทธศาสนา ในที่นี้มีได้หมายถึงการถือศีลปฏิบัติธรรมอย่างเคร่งครัด แต่หมายถึงการปฏิบัติตามคำสอนของพระศาสดา เรื่อง บาป บุญ คุณ โทษ เภรกรรม วาสนา เรื่องการทำบุญทำทาน เข้าวัด ฟังธรรม ตามควรแก่โอกาสอย่างสม่ำเสมอ การไม่ยึดมั่นถือมั่น จากการพูดคุยกับผู้สูงวัยกว่า 60 ราย พบว่าส่วนใหญ่มีการทำบุญตักบาตรเป็นประจำ โดยทำบุญตักบาตรมาตั้งแต่ยังเด็กเนื่องจากพ่อแม่พาทำเป็นประจำ ดังนั้นเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ก็ทำสืบทอดกันอย่างต่อเนื่อง และเชื่อมั่นว่าลูกหลานจะสืบทอดทำต่อไป ผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นในเรื่องของการทำดีได้ดี การยึดมั่นในคำสอนของพระศาสดาทำให้สามารถละและปล่อยวางได้มากขึ้น ทำแล้วใจสบาย อารมณ์ดี ไม่โกรธทำใจได้ ไม่เครียด ยอมรับสภาพของตนเองได้ คำพูดเหล่านี้สะท้อนความเชื่อของผู้สูงอายุได้ค่อนข้างดี

“อยู่ดี อายุยืนเพราะบุญที่สร้างมา ทำแล้วสบายใจ ทำบุญกรวดน้ำไปให้ปู่ ย่า ตา ยาย ผাগส่วนบุญไปให้ ประตูนอก ประตูใน ประตูกลาง สมุห์บัญชี เจ้ากรรม นายเวร และพญา ยมราช”

“ยายชอบทำบุญ มาเดี๋ยวนี้ก็เลยมีคนมา เกื้อหนุนยายใจ”

“บุญกุศลที่เลี้ยงลูกมา”

“เราเกิดมาจน แล้วยังปลงๆ มีก็มี ไม่มีก็ไม่มี ใครจะทำให้ก็เอา ไม่ให้ก็ไม่เอา”

“ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วยาก”

“ใครทำบุญมาก ก็ได้มรรคผลไป มีลูกชาย 7 คน ได้บวชเรียนทุกคน หลานก็ได้บวช ได้

ผลลัพท์กับเราทั้งนั้น”

“เชื่อบุญกรรมมีจริง เห็นมาหลายคนแล้ว เขาเคยเข้ามาปฏิบัติต่อวัดแล้วไม่เชื่อสัตย์ โกงกินวัด ผลสุดท้ายก็มีอันเป็นไป เป็นอัมพาต ถูกข่มขืน กรรมจะสนองเร็วหรือช้าทุกคน ทำบุญไว้มากจะมาช้า ไม่มากจะมาเร็ว บุญกรรมมีแน่”

3. การไม่กำหนดเป้าหมายในชีวิต พบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจน และไม่ได้มีความมุ่งมั่นที่จะต้องไปให้ถึงเป้าหมายดังกล่าว ดังนั้นจึงพบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีการดำเนินชีวิตไปอย่างเรียบง่าย ทำหน้าที่ในการเลี้ยงดู ส่งเสียให้ลูกหลานให้ได้ เรียนหนังสือ ตามกำลังความสามารถที่มี

“ไม่มีเลยครับ (จากคำถามที่ว่า... ตั้งแต่เป็นครู ได้ตั้งเป้าหมายในชีวิตไว้บ้างหรือไม่) มันชอบกลมเหมือนกัน อยู่ไปวันๆ แทนที่เป็นครูจะได้กระตือรือร้น จะก้าวหน้าอย่างไร ก็ไม่มีมันเคยๆ จนกระทั่งปลดเกษียณ ได้เท่าไร ก็เท่านั้น เป้าหมายในหน้าที่การงานก็ไม่เอา”

4. สัมพันธภาพที่อบอุ่นภายในครอบครัว ความอบอุ่นภายในครอบครัวเป็นปัจจัยที่สำคัญมากสำหรับความมีอายุที่ยืนยาวของผู้สูงอายุ ถึงแม้ว่าองค์ประกอบของครอบครัวในปัจจุบันจะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่ลูกหลานไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ในบ้านเดียวกัน หรือบริเวณใกล้เคียง แต่ไปทำงานต่างถิ่น แต่ก็สามารถส่งข่าวคราว ถามสารทุกข์สุกดิบกันได้ทางโทรศัพท์ โดยลูกหลานได้ใช้วิธีเยี่ยมเยียนทางโทรศัพท์ในวันธรรมดา และมาเยี่ยมเยียนด้วยตนเองในเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุด เมื่อยามมีธุระที่ต้องอาศัยให้หลานทำให้ เช่น ไปหาหมอ ก็สามารถโทรศัพท์เรียกลูกมาให้บริการได้

“มองดูชาวบ้านทั่วๆ ไป ถ้าลูกหลานไม่ดูแลเอาใจใส่ คนแก่จะคิดมาก น้อยใจ ใจไม่ปกติก็ห่อเหี่ยว ไม่เบิกบานก็เป็นสาเหตุให้เจ็บป่วย บางคนคิดมาก ถึงเวลากินก็ไม่ดูแลให้กิน ต้องช่วยเหลือตัวเอง เจ็บไข้ได้ป่วยก็ไม่เอาใจใส่ คนแก่ต้องเลี้ยงด้วยน้ำใจ คนแก่ใจน้อย”

จากการศึกษาข้อมูลภาคสนามพบว่า ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ยังอาศัยอยู่กับลูกหลาน ซึ่งส่วนมากเป็นลูกสาว ยกเว้นครอบครัวที่ไม่มีลูกหลาน

สำหรับผู้สูงอายุที่เป็นคนโสดก็มักอยู่อาศัยกับญาติพี่น้อง กรณีที่ไม่มีญาติพี่น้อง ก็ได้อาศัยเพื่อนบ้านแบ่งปันที่พักอาศัยและอาหารการกิน

บทสรุปและประเด็นการนำเสนอในเวทีสาธารณะ

ปัจจัยทางด้านสังคมวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยเสริมให้ผู้สูงอายุมีอายุที่ยืนยาว ล้วนเป็นวิถีแบบไทยที่เราคุ้นเคยและปฏิบัติกันมาในอดีต ในปัจจุบันสังคมไทยบางส่วนอาจละเลยและไม่เห็นความสำคัญในประเด็นเหล่านี้ ดังนั้นประเด็นที่อยากให้สาธารณชนตระหนัก เห็นคุณค่า และความสำคัญก็คือ จะทำอย่างไรให้วิถีไทยดังกล่าวได้รับการประพฤติปฏิบัติอย่างเข้มข้นต่อไป การกำหนดมาตรการต่างๆ ของรัฐ เช่น การลดหย่อนภาษีสำหรับผู้ที่ย้ายถิ่นพ่อแม่ ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่เอื้อต่อการกลับมาของวิถีแบบไทย แต่จะทำอย่างไรให้วิถีดังกล่าวได้รับการปฏิบัติอย่างกว้างขวางที่จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงวัยซึ่งยังคงเป็นบุคลากรที่สร้างคุณูปการต่อสังคมไทยได้อีกมากมาย โดยเฉพาะในมิติทางด้านจิตวิญญาณ

บรรณานุกรม

คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลสถานการณ์ผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2547. สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2547.

หมายเหตุ : บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเพื่อหายุทธศาสตร์ทางสุขภาพเชิงบูรณาการเพื่อสร้างสุขภาวะผู้สูงอายุ : โครงการนำร่องในจังหวัดนครปฐม ซึ่งเป็นความร่วมมือกันระหว่าง 5 สถาบัน ได้แก่ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน สถาบันวิจัยโภชนาการ คณะเทคนิคการแพทย์ และสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

ขอแสดงความยินดี ผู้สำเร็จการศึกษาประจำปี 2548

ปริญญาเอก

1. นายเกรียงไกร วัฒนาสวัสดิ์
2. นายเฉลิมชัย ไชยชมภู

ปริญญาโท

ภาษาศาสตร์

1. น.ส.สุรีพันธ์ เทพอด
2. น.ส.รุจิวรรณ เหล่าไพโรจน์

วัฒนธรรมศึกษา

1. น.ส.นันทิยา สุนทรปฏิภาค
2. นางสาวอรุณ ธีระเรืองรัตน์
3. ร้อยตรีหญิงลินดา ศาตะโยธิน
4. นายปิยะพงษ์ วิจารณ์
5. นายมณฑิธร รุ่งหิรัญ

ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา

1. นางสาวสุธาสินี พ่วงพลับ
2. นางสาวโสภวรรณ เทียมกีรกุล

พัฒนาชนบทศึกษา

1. นางสาวปาลีรัฐ อักษรศรี
2. นายสมโชค คุณสนอง

จินดีต้อนรับ

ชื่อ นางสาวมิรินดา บุรุงรุ่งโรจน์
คุณวุฒิ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์)
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ตำแหน่ง นักวิจัย

ขอแสดงความยินดี

นายสุमित ประเสริฐ

ได้รับรางวัลรองชนะเลิศจากการประกวดสื่อการศึกษา
ในงานสัมมนาเพื่อบริการวิชาการแก่สังคม
เรื่อง “มหิตล-รวมพลคนทำสื่อฯ ครั้งที่ 2”
ในระหว่างวันที่ 15 - 16 มิถุนายน 2549

ภาพเขียนย่อ

เสวนาวิชาการ

5 ก.ค. 49 สถาบันฯ จัดเสวนาวิชาการในหัวข้อ “การเดินทางเหนือพันทนาการ : พิธีการแต่งงานของชาวอินเดียน” เพื่อให้ผู้เข้าร่วมเสวนาได้ร่วมกันค้นหาคำว่า ทำไมการแต่งงานของชาวอินเดียนจึงสำคัญและศักดิ์สิทธิ์และอะไรคือข้อดี ข้อเสียทางเศรษฐกิจ สังคมของการแต่งงานแบบอินเดียน โดยได้รับเกียรติจาก Assoc. Prof. Dr. Amarjiva Lochan เป็นวิทยากร ณ ห้องประชุมณัฐ ภมรประวัติ

การจัดอบรม

24 - 28 เม.ย. 49 สถาบันฯ เปิดอบรมเชิงปฏิบัติการ “สัตศาสตร์ทั่วไปแบบเข้ม : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ” เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ทราบว่สัตศาสตร์สำคัญอย่างไรกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ณ ห้องปฏิบัติการภาษา อาคารภาษาและวัฒนธรรมสยามบรมราชกุมารี

29 พ.ค. - 7 มิ.ย. 49 คณะกรรมการบริหารคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดอบรมคอมพิวเตอร์ ในหัวข้อ “ความรู้พื้นฐานและการปฏิบัติงานภูมิสารสนเทศ เพื่อการจัดทำแผนที่ภาษาและวัฒนธรรม” แก่บุคลากรและนักศึกษาสถาบันฯ ณ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ชั้น 4 อาคารภาษาและวัฒนธรรมสยามบรมราชกุมารี

ระหว่างวันที่ 1 มิ.ย. - 31 ส.ค. 49 สถาบันฯ จัดโครงการรักษาดนตรีไทย เพื่อให้เยาวชนและผู้สนใจดนตรีไทย ได้ศึกษา เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติดนตรีไทยได้อย่างถูกต้องตามแบบแผนปฏิบัติ ณ เรือนไทย สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรม ขอความร่วมมือให้สถาบันฯ จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “วิถีทรศนใหม่ในการพัฒนาเครือข่ายการดำเนินงานวัฒนธรรม” ให้กับนักวิชาการวัฒนธรรม ปราชญ์ชาวบ้าน ครู อาจารย์ และผู้สนใจงานด้านวัฒนธรรมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 19 จังหวัด และภาคเหนือ 17 จังหวัด รุ่นที่ 1 15-18 พ.ค. 49 รุ่นที่ 2 19-22 พ.ค. 49 ณ โรงแรมโสมพะ จังหวัดขอนแก่น รุ่นที่ 3 28-31 พ.ค. 49 รุ่นที่ 4 1-4 มิ.ย. 49 ณ ศูนย์ฝึกอบรมธนาคารไทยพาณิชย์ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

หลักสูตรภาษาศาสตร์ จัดบรรยายพิเศษให้แก่นักศึกษาสถาบันฯ

- 29 พ.ค. 49 เรื่อง “Valves of the throat and their function in tone, vocal register and stress” โดย Professor Jerold A. Edmondson, University of Texas at Arlington ณ ห้องณัฐ ภมรประวัตติ
- 30 พ.ค. 2549 เรื่อง “Studies of minority languages and writings in Guangxi Province” โดย Mr. Qin Yaowu, Director of the Commission of Minority Languages and Writings, Nanning, Guangxi PR China ณ ห้องณัฐ ภมรประวัตติ
- 31 พ.ค. 2549 เรื่อง “Zhuang folksongs” โดย Mr. Qin Xiangzhou, Journal of Sam Nied Sam, Nanning, Guangxi, PR China ณ ห้องณัฐ ภมรประวัตติ

เจ็ยมชม

Mr.Sudjarwadi Senior Vice Rector for Acadmic Affairs จาก GADJAH MADA University ประเทศอินโดนีเซีย มาปรึกษาเรื่องความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอนแบบแลกเปลี่ยนกับทางสถาบันฯ

นายสุमित ประเสริฐ นักวิชาการโสต-ทัศนศึกษา นำทีมเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำวีดิทัศน์สารคดีของโครงการ “สื่อวัฒนธรรม 8 ชนเผ่าไทยสายใยการท่องเที่ยวยังวิถีชุมชน” ณ จังหวัดราชบุรี

5 เม.ย. 49 ศ.สุวิไล เปรมศรีรัตน์ รศ.เสาวภา พรสิริพงษ์ ผศ.พรทิพย์ อุดุภรัตน์ และคณะ ไปให้ความรู้แก่บุคลากร สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี จัดเก็บข้อมูลภาคสนาม และตรวจสอบข้อมูลชาติพันธุ์จังหวัดราชบุรี ตามโครงการ สื่อวัฒนธรรม 8 ชนเผ่าไทย สายใยการท่องเที่ยวยังวิถีชุมชน จังหวัดราชบุรี ณ ห้องประชุมสำนักผู้ตรวจราชการประจำเขตตรวจราชการที่ 6 อำเภอเมืองราชบุรี

ออกภาคสนาม

19-21 เม.ย. 49 โครงการ “การพัฒนาภาษาและการวางแผนการใช้ภาษามลายูถิ่น (มลายูปัตตานี) สถาบันวิจัยภาษาฯ” จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “ปัญหาและทางออกในการเรียนการสอนระบบทวิ/พหุภาษาในการศึกษาระดับปฐมวัย” สำหรับนักเรียนที่พูดภาษามลายูปัตตานี ณ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมฯ

กิจกรรมพิเศษ

26 พ.ค. 49 งานบริการการศึกษา จัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ ประจำปีการศึกษา 2549 ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์ ชั้น 2

10 พ.ค. 49 รศ.โสภณา ศรีจำปา ผู้อำนวยการสถาบันฯ และนายอำนาจกรมมา ผู้อำนวยการสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดราชบุรี ร่วมลงนามในสัญญาว่าจ้างให้สถาบันฯ ดำเนินโครงการ “สื่อวัฒนธรรม 8 ชนเผ่าไทยสายใยการท่องเที่ยวยังวิถีชุมชน” ณ ห้องประชุมบริหาร

1-8 พ.ค. 49 ทีมกองเชียร์สถาบันฯ ได้รับเลือกเพื่อเป็นตัวแทนของมหาวิทยาลัยมหิดล ไปร่วมเชียร์การแข่งขันกีฬาบุคลากร สกอ. ครั้งที่ 25 ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จ.นครศรีธรรมราช

28 เม.ย. 49 คณะกรรมการการดำเนินงานโครงการส่งเสริมผ้าไทย จัดกิจกรรมวันรักผ้าไทยขึ้น ซึ่งในงานมีการบรรยายพิเศษในหัวข้อ “ผ้าไทยบนแผ่นฟิล์ม” โดยคุณธีรพันธ์ จันทร์เจริญผู้เชี่ยวชาญด้านการแต่งกาย และผ้าโบราณ การเดินแบบผ้าไทย โดย นักศึกษาและบุคลากรสถาบันฯ การจัดนิทรรศการผ้าไทยของกลุ่มชาติพันธุ์ และการออกร้านแสดงสินค้าและผลิตภัณฑ์ผ้าไทย ณ ห้องประชุมอเนกประสงค์

แคนเบอร์รา... เมืองแห่งการเรียนรู้

หากถามว่าเมืองหลวงของประเทศออสเตรเลียคือเมืองใด คงมีคนจำนวนไม่น้อยที่ตอบว่า “ซิดนีย์” (Sydney) เนื่องจาก “ซิดนีย์” เป็นเมืองท่องเที่ยวสำคัญที่มีชื่อเสียง มีขนาดใหญ่ที่สุดและมีประชากรหนาแน่นที่สุดในประเทศออสเตรเลีย รวมทั้งยังมีสัญลักษณ์โรงละครซิดนีย์ (Sydney Opera House) และสะพานซิดนีย์ฮาร์เบอร์ (Sydney Harbour Bridge) ซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์สำคัญที่ทำให้ผู้คนทั่วโลกขนานนามว่าเป็นเมืองที่สวยงามและน่าอยู่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก แต่ทางการเมืองการปกครอง “ซิดนีย์” มีฐานะเป็นเพียงเมืองหลวงของรัฐนิวเซาท์เวลส์ (New South Wales) ซึ่งเป็นรัฐหนึ่งใน 8 ดินแดนของประเทศออสเตรเลียเท่านั้น เมืองหลวงที่แท้จริงของประเทศออสเตรเลียคือ “แคนเบอร์รา” (Canberra) ซึ่งเป็นเมืองหลวงของรัฐออสเตรเลียแคปิตอล เทอริทอรี (Australian Capital Territory) ดินแดนศูนย์กลางการเมืองการปกครอง เป็นที่ตั้งของหน่วยราชการและองค์กรระดับประเทศ รวมทั้งยังเป็นที่ตั้งของสถานทูตประเทศต่างๆ ด้วย

แคนเบอร์ราได้รับคัดเลือกให้เป็นที่ตั้งเมืองหลวงของประเทศออสเตรเลียเมื่อปี พ.ศ.2451 ซึ่งเป็นการประนีประนอมกันระหว่างซิดนีย์และเมลเบิร์น ลักษณะพิเศษที่ทำให้แคนเบอร์ราแตกต่างจากเมืองหลวงอื่นๆ

ก็คือ การเป็นเมืองที่ถูกจัดผังเมืองล่วงหน้า (planned city) รัฐบาลออสเตรเลียได้จัดให้มีการประกวดออกแบบเมืองหลวงแห่งนี้ในระดับนานาชาติ ซึ่งมีผู้ร่วมส่งแบบเมืองหลวงใหม่เข้าประกวดเป็นจำนวนมาก และผู้ชนะการประกวดออกแบบ เมืองหลวงใหม่นี้เป็นสถาปนิกจากเมืองซิดาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา ชื่อ “วอลเตอร์ เบอร์ลี กริฟฟิน” (Walter Burley Griffin) ซึ่งถูกนำไปตั้งเป็นชื่อของทะเลสาบ (Lake Burley Griffin) อันกว้างใหญ่ใจกลางเมืองที่ขุดขึ้นมาเพื่อเสริมให้ภูมิประเทศสวยงามเป็นจุดเด่นของเมือง

เมื่อพูดถึง “แคนเบอร์รา” หลายคนมักบอกว่าเป็นเมืองราชการ ไม่มีอะไรน่าสนใจ ทั้งๆ ที่คนที่พูดอาจยังไม่ได้มีโอกาสไปเยือน “แคนเบอร์รา” เลยแม้สักครั้ง หากพิจารณาให้ดีแล้ว จะเห็นว่า “แคนเบอร์รา” เป็นเมืองที่สวยงามมีลักษณะทันสมัย อีกทั้งยังถือเป็น “เมืองแห่งการเรียนรู้” ซึ่งประกอบด้วยแหล่งเรียนรู้มากมาย ทั้งในรูปแบบของหอศิลป์และพิพิธภัณฑ์อันหลากหลาย ทั้งพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พิพิธภัณฑ์สงคราม พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฯลฯ สถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงระดับโลก เช่นมหาวิทยาลัยแห่ง

ชาติออสเตรเลีย มหาวิทยาลัยแคนเบอร์รา วิทยาลัย ทหาร วิทยาลัยกีฬา เป็นต้น รวมถึงสถาบันทางสังคมวัฒนธรรมและองค์กรสื่อสารมวลชนที่มีความสำคัญระดับชาติและนานาชาติ เช่น สถานีวิทยุโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงออสเตรเลีย (Australian Broadcasting Corporation) หนังสือพิมพ์แคนเบอร์รา ทามส์ (The Canberra Times) สถานีวิทยุชุมชนมากมาย ซึ่งมีสถานที่ที่น่าสนใจและอาคารการศึกษาด้านวัฒนธรรมอันหลากหลายที่ออกอากาศถึง 20 ภาษา เป็นต้น

ผู้เขียนขอยกตัวอย่างแหล่งเรียนรู้ที่น่าสนใจในเมืองแคนเบอร์รา ดังนี้

ในฐานะที่แคนเบอร์ราเป็นที่ตั้งของรัฐบาลออสเตรเลีย อาคารรัฐสภาจึงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญอันดับหนึ่งของเมืองนี้ แคนเบอร์รามีอาคารรัฐสภา 2 แห่ง อาคารรัฐสภาใหม่ (New Parliament House) ใช้เวลาก่อสร้างนาน ถึง 8 ปี เป็นอาคารที่ทันสมัยและมีขนาดใหญ่โตมากที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศในซีกโลกใต้ มีพื้นที่ใช้สอย 250,000 ตารางเมตร ประกอบด้วยห้องต่างๆ มากถึง 4,500 ห้อง แต่ละห้องตกแต่งอย่างทันสมัยประดับประดาด้วยงานศิลปะอะบอริจินหลายพันชิ้น มีเสาธงขนาดใหญ่สูงเด่นเป็นสง่าอยู่ด้านหน้าอาคาร อาคารรัฐสภาเก่า (Old Parliament House) อยู่ถัดไปจากอาคารรัฐสภาใหม่เพียงเล็กน้อย เป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมการเมืองการปกครองในสมัยก่อนและยังมีหอศิลป์แห่งชาติ (National Portrait

¹ อาจารย์ประจำสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท

² ประเทศออสเตรเลียประกอบด้วย 6 รัฐ และ 2 ดินแดน ได้แก่

1. ออสเตรเลียแคปิตอล เทอริทอรี (Australia Capital Territory) มีกรุงแคนเบอร์รา (Canberra) เป็นเมืองหลวง
2. นอร์เทิร์น เทอริทอรี (Northern Territory) เมืองหลวงคือ ดาร์วิน (Darwin)
3. นิวเซาท์เวลส์ (New South Wales) เมืองหลวงคือ ซิดนีย์ (Sydney)
4. ควีนส์แลนด์ (Queensland) เมืองหลวงคือ บริสเบน (Brisbane)
5. เซาธ์ออสเตรเลีย (South Australia) เมืองหลวงคือ แอดิแลด (Adelaide)
6. แทสมาเนีย (Tasmania) เมืองหลวงคือ โฮบาร์ท (Hobart)
7. เวสเทิร์นออสเตรเลีย (Western Australia) เมืองหลวงคือ เพิร์ธ (Perth)
8. วิกตอเรีย (Victoria) เมืองหลวงคือ เมลเบิร์น (Melbourne)

Gallery) ซึ่งเป็นศูนย์รวมภาพที่น่าสนใจและทรงคุณค่า

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (The National Museum of Australia) แหล่งเรียนรู้ประวัติศาสตร์ วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชาวออสเตรเลียที่สมบูรณ์แบบอย่างยิ่ง

พิพิธภัณฑสถานสงคราม (War Memorial) ถือเป็นแหล่งเรียนรู้อีกแห่งหนึ่งที่น่าสนใจ เพราะนอกจากจะเป็นสถานที่เก็บอาวุธยุทโธปกรณ์ในสมัยสงครามต่างๆ แล้ว พิพิธภัณฑสถานยังนำเสนอเรื่องราวของทหารผ่านศึกชาวออสเตรเลียในสมรภูมิต่างๆ ไว้อย่างน่าสนใจ

ควีสตาจอน (Questagon) พิพิธภัณฑสถานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่ได้รับการสนับสนุนจากประเทศญี่ปุ่น ถือเป็นแหล่งเรียน

รู้ที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งที่ชาวออสเตรเลียมักจะพาลูกหลานมาใช้เวลาว่างที่สนุกสนานและได้รับความรู้

มหาวิทยาลัยแห่งชาติออสเตรเลีย (Australian National University) มหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงด้านการวิจัย ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับชาวออสเตรเลียเอง หากแต่ยังเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกจากทั่วโลกด้วย

แคนเบอร์ราเป็นเพียงตัวอย่างหนึ่งในหลายๆ เมืองของประเทศออสเตรเลีย ที่เต็มไปด้วยแหล่งเรียนรู้ซึ่งสามารถตอบสนองการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการ และการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย โดยได้รับการบริหารจัดการอย่าง

จริงจังจากรัฐบาล เอกชน และชุมชน ส่งผลให้สังคมออสเตรเลียเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ การที่จะทำให้สังคมใดสังคมหนึ่งเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ พื้นฐานที่สำคัญที่สุดคือ การจัดการแหล่งเรียนรู้ ซึ่งจะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องมีการเชื่อมโยงระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน ความร่วมมือกันของหน่วยงานเหล่านี้จะเป็นการระดมทรัพยากรจากทุกหน่วยของสังคมในการจัดการศึกษาให้เกิดขึ้นในแหล่งเรียนรู้ประเภทต่างๆ ในฐานะที่ประเทศไทยก็เป็นประเทศที่มีต้นทุนทางความรู้และภูมิปัญญาอย่างสูง พร้อมที่จะเป็นแหล่งเรียนรู้ชั้นเลิศได้ หากเพียงได้รับการจัดการที่ดีจากฝ่ายต่างๆ ร่วมมือกันสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างเต็มภาคภูมิ

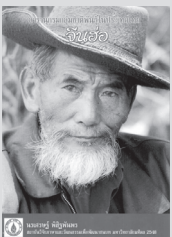
แนะนำผลงานวิชาการ

สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย : เวียดนาม
โดย รองศาสตราจารย์ ดร.โสภณา ศรีจำปา
นำเสนอข้อมูลรอบด้านของชาวไทยเชื้อสายเวียดนามที่ผู้สนใจไม่ควรพลาด
ราคา 150 บาท

สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย : ไทยยวน
โดย อาจารย์เรณู เหมือนจันทร์เซย
บอกเล่าเรื่องราวของชาวไทยยวนทั้งประวัติศาสตร์ ชีวิตความเป็นอยู่ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวไทยยวนได้อย่างน่าสนใจ
ราคา 150 บาท

สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย : จีนฮ่อ
โดย ดร.นรเศรษฐ์ พิสิฐพันธ์
นำเสนอเรื่องราวประวัติศาสตร์ ตลอดจนวิถีความเป็นอยู่ของชาวไทยเชื้อสายจีนฮ่อนานในประเทศไทยอย่างสมบูรณ์แบบ
ราคา 150 บาท

สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย : กะเลิง
โดย คุณวีระพงศ์ มีสถาน
สัมผัสเรื่องราวชีวิตความเป็นอยู่ที่น่าสนใจของชาวกะเลิงกลุ่มชาติพันธุ์ที่อาศัยอยู่ในแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย
ราคา 150 บาท

วจนปฏิบัติศาสตร์เบื้องต้น (Introduction to Pragmatics)
โดย รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิตลักษณ์ ติมตุง
ตำรา “วจนปฏิบัติศาสตร์เบื้องต้น” เล่มแรกที่ตีพิมพ์เป็นภาษาไทย จากประสบการณ์การสอนและการทำวิจัยของผู้เขียน
ราคา 150 บาท

รายชื่อนักศึกษาที่สอบวิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์ผ่าน

ภาษาศาสตร์ (ปริญญาเอก)

สมฤดี เดชอมร

วิทยานิพนธ์ของอนภาคในภาษาม้งเขี้ยว

การศึกษาครั้งนี้เป็นการสำรวจและวิเคราะห์รูปและหน้าที่ของอนภาคที่พบในปริศนาภาษาม้งเขี้ยว ข้อมูลภาษาที่ใช้ประกอบไปด้วยบทสนทนา และเรื่องเล่าในหนังสือในแถบบันทึกเสียงจำนวน 12 ม้วน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แนวทางของเซิร์ล (1976), เลวินสัน (1983), ฟูลเลอร์ (1988), ลี (1990) และลองเอเคอร์ (1996)

อุมาภรณ์ สังขมาน

การวิเคราะห์บทสนทนาภาษามอญ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการทดลองใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์บทสนทนา (Conversation Analysis) โดยมุ่งเน้นการศึกษาโครงสร้างของบทสนทนา รวมทั้งรูปและหน้าที่ของหน่วยต่างๆ ที่เกิดขึ้นในบทสนทนา ซึ่งได้ใช้กรอบการวิเคราะห์ของ Levison (1983) เป็นหลักในการวิเคราะห์ โดยเก็บข้อมูลจากผู้พูดภาษามอญที่มีอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป ที่อยู่ในอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งใช้การบันทึกเทปด้วยวิธีธรรมชาติ

เกรียงไกร วัฒนาสวัสดิ์

การศึกษาเชิงภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์ในบทเพลงลูกทุ่งและเพลงลูกกรุง

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกความแตกต่างของบทเพลงลูกทุ่งและเพลงลูกกรุงในด้านการใช้ภาษาและเนื้อหาโดยมุ่งศึกษาเปรียบเทียบ (1) แก่นของเพลง (2) กลวิธีทางภาษา และ (3) ภาพสะท้อนทางสังคมวัฒนธรรมที่ปรากฏในบทเพลง การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยการประสานกลวิธีจากสหวิทยาการ (Multi-disciplinary approaches) ซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มาจากบทเพลงลูกทุ่งจำนวน 474 เพลง และบทเพลงลูกกรุงจำนวน 483 เพลง

วัฒนธรรมศึกษา

ปิยพงษ์ วิจารณ์

การเสนอแนวทางการออกแบบนิทรรศการเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นบ้านหนองขาว

สำหรับพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นหนองขาว อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

การศึกษาในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อเสนอแนวทางการออกแบบนิทรรศการเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นในพิพิธภัณฑ์บ้านหนองขาว อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้ลักษณะการจัดแสดงแบบ Thematic Approach มุ่งเน้นให้ความสำคัญไปที่เนื้อหาแนวทางของเรื่องที่มีการผูกร้อยเรื่องราว โดยมีแก่นของเรื่อง (Theme) เป็นแนวคิดหลักเชื่อมโยงเรื่องราวกับสื่อการจัดแสดงนิทรรศการให้สอดคล้องต่อเนื่องไปตลอดจนจบเรื่อง และนำมาจัดเป็นโมเดลตัวอย่างสำหรับให้กลุ่มชาวบ้านได้ร่วมวิพากษ์วิจารณ์เพื่อเพิ่มทักษะในเรื่องการออกแบบนิทรรศการแก่กลุ่มชาวบ้าน

เชิดศักดิ์ ฉายถวิล

โหวด : เครื่องดนตรีพื้นบ้านภาคอีสาน

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาค้นหาความรู้เกี่ยวกับเครื่องดนตรีพื้นบ้านภาคอีสานที่มีชื่อว่า “โหวด” มีวัตถุประสงค์สำหรับการศึกษาที่มุ่งเน้นข้อมูลเกี่ยวกับประวัติและพัฒนาการของเครื่องดนตรีโหวด ความสัมพันธ์กับสังคมวัฒนธรรมท้องถิ่นอีสานและบทบาทหน้าที่ในการบรรเลงเพลงพื้นบ้าน

มณฑิยา รุ่งหิรัญ

เค่ง : เครื่องดนตรีในวิถีชีวิตม้ง

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษา “เค่ง” ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีประเภทแคนของชาวม้ง โดยศึกษา ณ ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ศึกษาเรื่องลักษณะทางกายภาพ ระบบเสียง การสร้าง และบทบาทหน้าที่ที่เค่งในสังคมชาวม้ง

โสมวรรณ เทียมกีรกุล

การใช้ภาษาในการนำเสนอตนเองบนโต๊ะออนไลน์

การวิจัย การใช้ภาษาในการนำเสนอตนเองบนโต๊ะออนไลน์ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลจากโต๊ะออนไลน์ 10 โต๊ะที่ได้รับความนิยมอ่านสูงสุดบน <http://www.diaryhub.com/> เพื่อศึกษาการใช้วัจนภาษา และอวัจนภาษาในการบันทึกโต๊ะออนไลน์ และการใช้ภาษาในการนำเสนอตนเองบนโต๊ะออนไลน์ วิธีดำเนินการวิจัย คือ การเก็บข้อมูลเชิงสังเกต โดยใช้ตารางและการเก็บข้อมูลเชิงสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

ณัฐพร เดชะ

การศึกษาประเด็นทางภาษาและวัฒนธรรมในการแปลคอลัมน์ Being Thai ในนิตยสารกวีจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์ประเด็นทางภาษาและวัฒนธรรม รวมถึงกลวิธีการแปลคำที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมในบทความเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาจากบทความในคอลัมน์ Being Thai ซึ่งพิมพ์เผยแพร่ในนิตยสารกวี ในประเด็นทางภาษาพบว่าผู้แปลใช้กลวิธีการแปลตรงตัว และแปลแบบเพิ่มและเปลี่ยนรูปแบบนั้นพบได้ทั้งในระดับประโยคและย่อหน้า แต่ในระดับย่อหน้าจะไม่มีการแปลแบบละย่อหน้า นอกจากนี้ยังพบว่ากลวิธีการแปลเกิดจากความแตกต่างทางโครงสร้างทางภาษาของภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

สุคนธา สมใจ

การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนแปลเรื่อง of Mice and Men ของ จอห์น สไตน์เบ็ก โดย คันธา ศรีวิมล และประชา อັตตรร

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์นวนิยายเรื่อง of Mice and Men ของ จอห์น สไตน์เบ็ก ในด้านลักษณะวรรณกรรม รวมทั้งศึกษาและเปรียบเทียบการถ่ายทอดความหมาย การใช้สำนวนภาษา และกลวิธีการแปลในเรื่อง “เพื่อนยาก” สำนวนแปลของคันธา ศรีวิมล และสำนวนแปลของประชา อັตตรร

นงพรรณ ศรีใส

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการโฆษณาชวนเชื่อของพรรคนาซี

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสารศึกษาผ่านเอกสารวิชาการและงานวิจัย ซึ่งเป็นเอกสารชั้นที่สอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงรูปแบบและวิธีการสื่อสารของสื่อมวลชนที่พรรคนาซีใช้ในการโฆษณาชวนเชื่อ และศึกษาถึงการเลือกใช้สื่อมวลชนในการโฆษณาชวนเชื่อ ลักษณะของประชาชนเยอรมันในฐานะผู้รับสาร และสภาพสังคมของประเทศเยอรมนีในช่วงที่พรรคนาซีเรืองอำนาจ ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพในการโฆษณาชวนเชื่อของนาซี

วรางคณา จันทรัฐ

บทบาทหญิงชายและความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายในหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่อง “บทบาทหญิงชายและความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายในหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นที่แปลเป็นภาษาไทย” นี้คือเพื่อศึกษาลักษณะของตัวละครเอกชายและตัวละครเอกหญิงในหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่นเพื่อวิเคราะห์บทบาทหญิงชายและความสัมพันธ์ระหว่างหญิงชายที่สะท้อนในหนังสือการ์ตูนญี่ปุ่น และเพื่อเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์ที่ได้จากหนังสือการ์ตูนที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กผู้ชายและหนังสือการ์ตูนที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กผู้หญิง

พัฒนาชนบทศึกษา

สมโชค คุณสนอง

การผลิตสื่อวีดิทัศน์เพื่อส่งเสริมความรู้ด้านความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มพาสเจอร์ไรส์ บรรจุในภาชนะปิดสนิท

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตสื่อวีดิทัศน์เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ในการปรับปรุงคุณภาพด้านความปลอดภัยของเครื่องดื่มพาสเจอร์ไรส์ชนิดบรรจุในภาชนะปิดสนิท สำหรับสถานประกอบการขนาดเล็ก จากรายงานการศึกษาและการติดตามของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุขพบว่า ผู้ผลิตเครื่องดื่มพาสเจอร์ไรส์บรรจุในภาชนะปิดสนิทรายย่อยยังมีจำนวนมากที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเหมาะสมในกระบวนการผลิต การใช้ความร้อนและเวลาในการทำลายเชื้อจุลินทรีย์ และยังพบมีการปนเปื้อนข้ามหลังจากการให้ความร้อนแก่ผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ยังไม่เหมาะสม พบว่ามีเชื้อจุลินทรีย์จำนวนมากปนเปื้อนในผลิตภัณฑ์ซึ่งมีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของผู้บริโภค

ดวงพร วงศ์ไพบุลย์

การศึกษาวิสาหกิจชุมชนบ้านคลองหลวง ตำบลอ่าแพง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

วิสาหกิจชุมชน เป็นการประกอบกิจการของชุมชนในระดับรากหญ้า ซึ่งชุมชนเป็นผู้ดำเนินการเอง โดยรัฐบาลมีนโยบายและวัตถุประสงค์ในการสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้ชุมชนชนบทไทย สามารถดำเนินงานโดยใช้รูปแบบการจัดการที่เหมาะสม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพึ่งตนเอง ก่อให้เกิดการพัฒนาในชุมชนชนบท บนพื้นฐานของแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ตำนานการเกิด พระอาทิตย์ และ พระจันทร์

สวัสดีค่ะ ท่านผู้อ่านทุกท่าน พบกันอีกแล้ว นะคะกับคอลัมน์ “นิทานนานาชาติ” สำหรับฉบับนี้มาเปลี่ยนบรรยากาศจากนิทานของประเทศเพื่อนบ้าน มาเป็นนิทานของประเทศเกาหลีกันบ้างคะ จะสนุกสนานอย่างไรนั้น เชิญติดตามได้เลยค่ะ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีพี่ชายและน้องสาวอาศัยอยู่ในบ้านหลังหนึ่งซึ่งตั้งอยู่อย่างโดดเดี่ยว วันหนึ่ง แม่ของพวกเขาได้เดินทางข้ามภูเขาในหมู่บ้านเพื่อไปทำงานแลกกับขนมต็อก (ว่ากันว่าเสือจะออกหากินในเวลาากลางคืน จะไม่ออกมาปรากฏตัวในเวลากลางวัน) แต่ขณะนั้นแม้จะเป็นตอนกลางวันก็ยังมีเงาเสือออกมา

ทันใดนั้นเอง เสือดาวใหญ่ก็ปรากฏตัวออกมา “ยายแก่! สิ่งที่ว่าอยู่บนหัวของเจ้ามันคืออะไร?”

“มันเป็นขนมต็อก ที่ข้าจะเอาไปให้ลูกน้อยของข้ากินที่บ้าน”

“ถ้าเจ้าให้ขนมต็อกข้า ๑ ชิ้น แล้วข้าจะไม่กินเจ้า ไช้...ง...ง”

ได้ยินอย่างนั้น แม่ก็ตัดสินใจโยนขนมต็อกให้เสือ ๑ ชิ้น ฝ่ายเจ้าเสือเมื่อกินขนมต็อกหมดไปหนึ่งชิ้น ก็กินที่เหลืออีกทีละชิ้นจนหมดและในที่สุดเสือใจร้ายก็จับแม่กิน ถึงกระนั้นเจ้าเสือร้ายก็ยังไม่อิ่ม มันเอาเสือด้าของแม่มาสวม มันแก้มปลอมตัวเป็นแม่เพื่อเดินทางไปหาลูกๆ ของแม่ที่บ้านชายป่าทันที

ฝ่ายลูกๆ ซึ่งไม่ทราบว่ามีโดนเสือจับกินไปแล้ว พวกเขาจึงรอแม่อยู่ที่บ้าน พร้อมกับรำพึงขึ้นมาว่า “ทำไมแม่มยังไม่กลับมาอีกนะเนี่ย?” เด็กๆ ได้แต่คิด เพราะความกลัว พวกเขาจึงทำได้เพียงเดินไปมาอยู่ในบ้าน เผื่อรอคอยการกลับมาของแม่อย่างใจจดใจจ่อ

ขณะนั้นเอง เจ้าเสือกก็เคาะประตูบ้าน “เด็ก ๆ แม่กลับมาแล้วลูก เปิดประตูให้แม่หน่อยสิ”

แต่ว่าเสียงที่เด็กๆ ได้ยินนั้นไม่ใช่เสียงของแม่นี่นา...

“นี่ไม่ใช่เสียงของแม่นี่! ไหนลองเอามือเหย่เข้ามาทางช่องประตูซิ” พี่ชาย

กล่าวขึ้น เมื่อรู้สึกว่ามีอะไรผิดปกติ

เจ้าเสือด้า หลงกลจึงยกขาหน้ายื่นเข้าไป

โอ พระเจ้าช่วย ที่อุ้งเท้าของเสือด้าตัวนั้นมีขนเยอะเยอะ เล็บยาวงอแงมุดคล้ายกับกรงเล็บของเสือ

“แม่จ๋า ขอน้ำหน่อย” พี่ชายคนโตร้องขอ พร้อมทั้งลอบมองลอดช่องประตูออกไป

“อา...ตุลลี นั่นหางเสือนี่ !!!!”

พี่ชายกับน้องสาวเห็นดังนั้นจึงรู้ทันทีว่าที่อยู่ข้างนอกนั่นคือเสือด้านั่นเอง ทั้งสองเกิดความกลัวจึงยอมออกไปทางประตูหลัง ปีนขึ้นไปบนต้นไม้ใหญ่ข้างบ่อน้ำ

เจ้าเสือด้าจึงพังประตูบ้านเข้าไปข้างใน “เอ...ไม่นะ พวกมันหายไปไหนกันหมดนะ ไช้...ง...ง...ง...”

แต่ในที่สุด เสือกก็หาเด็กน้อยทั้งสองจนพบ มันมองลงไปใบบ่อน้ำเห็นเงาของพวกเด็กๆ... เมื่อเจ้าเสือเห็นเด็กทั้งสองอยู่ในน้ำก็ถึงกับเสียจริตไปด้วยความกระหายใคร่อยากกิน

เด็กทั้งสองได้เห็นอาการของเสืออย่างนั้นก็รู้สึกว้าวุ่นเป็นอาการที่น่าขนองอย่างยิ่ง น้องสาวถึงกับกลั้นอาการขำไว้ไม่ไหว จึงหัวเราะออกมา

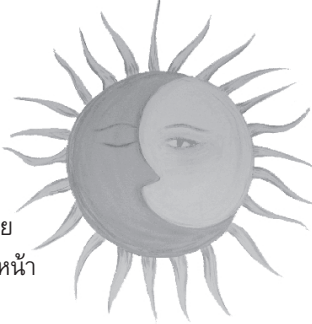
เสียงหัวเราะของน้องสาวทำให้เจ้าเสือด้ารู้โดยทันทีว่า แท้จริงเด็กทั้งสองคนอยู่บนต้นไม้

“เด็ก ๆ พวกเจ้าขึ้นไปบนต้นไม้ได้อย่างไรกัน?”

“พวกเราเอาน้ำมันทาต้นไม้ แล้วปีนขึ้นมา” เสือหลงกล จึงเข้าไปเอาน้ำมันมาตามลำต้นของต้นไม้ แต่เมื่อปีนขึ้นไป ก็ไม่สามารถปีนขึ้นไปได้เพราะความลื่นของน้ำมัน

“เด็ก ๆ จริง ๆ แล้ว พวกเจ้าขึ้นไปได้อย่างไรกัน?”

“ก็ใช้ขวานลับต้นไม้เป็นขั้นบันไดแล้วก็ปีนขึ้นมาละสิ” น้องสาวหัวเราะ พร้อมทั้งหลุดปากบอกออกไป

เจ้าเสือด้าใช้ขวานลับตามลำต้นของต้นไม้ (อย่างที่น้องสาวบอก) แล้วปีนขึ้นไปจนเกือบถึงตัวเด็กทั้งสองอยู่แล้ว เด็กทั้งสองจึงพากันอธิษฐานต่อเทวดาว่า

“ท่านเทวดา ถ้าหากท่านต้องการให้พวกเรา มีชีวิตรอด ก็ขอให้ท่านโปรดส่งเชือกเหล็กลงมาให้เราทั้งสอง แต่หากท่านอยากให้เราตายละก็ขอให้ท่านโปรดส่งเชือกฟางมาให้พวกเราด้วยเถิด”

ทันใดนั้น ท่านเทวดาก็ส่งเชือกเหล็กที่หนาและแข็งแรงลงมาจากฟ้า (สวรรค์)

ฝ่ายเจ้าเสือเห็นดังนั้น ด้วยความรีบร้อนจึงพลันละล้าละลักอธิษฐานต่อท่านเทวดาว่า

“ท่านเทวดา ถ้าหากต้องการให้ข้ามีชีวิตรอด ก็ขอโปรดส่งเชือกฟางลงมาให้ หากต้องการให้ข้าตายก็ขอให้ส่งเชือกเหล็กมาให้ด้วยเถิด”

มีเชือกส่งลงมาจากท้องฟ้า เสือเห็นดังนั้นก็คิดว่าไม่ผิดแน่ๆ จึงรีบคว้าเชือกจับไว้อย่างรวดเร็ว และไต่เชือกขึ้นไปบนท้องฟ้า ทันใดนั้นเชือกก็ขาด ทำให้เจ้าเสือด้าตกลงไปในไร่ข้าวฟ่างตายทันที

เมื่อเสือด้าตกลงไปตายในไร่ข้าวฟ่างปรากฏว่าเลือดของมันได้ไหลท่วมไร่ข้าวฟ่าง (ขณะนั้นข้าวฟ่างเพิ่งออกรวงพอดี) ทำให้ข้าวฟ่างที่เพิ่งจะออกรวงกลายเป็นสีแดงนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

ส่วนบนฟ้า (สวรรค์) เทวดาได้กล่าวแก่เด็กทั้งสอง (ที่ไต่เชือกขึ้นไปบนท้องฟ้า) ว่า “ข้าขอให้พี่ชายเป็นพระอาทิตย์ และน้องสาวจงกลายเป็นพระจันทร์ คอยให้ความสว่างไสวแก่โลกใบนี้”

แต่ที่ว่า น้องสาวกลับเอ่ยขึ้นว่า “ตัวข้าน้อยนั้นเป็นผู้หญิง กลัวยามกลางคืน (กลัวยามวิกาล) ได้โปรดเมตตาให้ข้าน้อยทำหน้าที่ในตอนกลางวันด้วยเถิดท่าน”

ท่านเทวดาได้ยินคำอ้อนวอนของน้องสาวดังนั้นจึงให้น้องสาวกลายเป็นพระอาทิตย์และพี่ชายกลายเป็นพระจันทร์ ให้ความสว่างแก่โลกใบนี้ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

ผ่านมันไปแล้วนะคะสำหรับวีซีดีเฉลิมฉลองเนื่องในวโรกาสหมามวดลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาฯ สมชติดยช 60 ปี เมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา ในนามของกองบรรณาธิการจดหมายข่าวฯ ของกรมกษัตริย์ราชองครักษ์ฯ ของพระองค์ทรงพระเจริญ มีพระชนม์มายุยืนนาน สำหรับจดหมายข่าวฉบับติดกับวันแม่

ฮวดดเต็มเปี่ยมไปด้วยเนื้อหาสาระที่น่าสนใจอีกเช่นเดิม เริ่มด้วยบทความ “สุวิติไทย สุวียงฮาวมีคุณค่า” โดยองครักษ์ราชองครักษ์เสาวภา นงสิริพงษ์และคณะ ที่ร้อยเอ็ดจันจากทางเก็บข้อมูลวิจัยในผู้สุวองฯ ซึ่งจะช่วยให้เรารู้จักและตระหนักถึงความสำคัญของผู้สุวองฯ มากขึ้น สำหรับคอลัมน์ “ลานวัฒนธรรม” เล่มนี้ พบกับบทความ “แดนเบอร์รี่...เมื่อแว่วเพลงเถาวัลย์” ขององครักษ์สุนิดา ผิวนงมจชัย ซึ่งเขียนจันจากประสบการณ์ในการปฏิบัติราชการ ณ ประเทศออสเตรเลีย

สำหรับคอลัมน์ “ภาพเป็นข่าว” นำเสนอภาพกิจกรรมต่างๆ ในรอบสามเดือนที่ผ่านมา ฉบับนี้มีกิจกรรมพิเศษมากมาย อาทิ ภาพกิจกรรมจากทางแวงจันที่นำบุคลากร สกอ.ครั้งที่ 25 ซึ่งทีมเชียร์จากสถาบันฯ ได้จับผิดเลือกให้ไปเป็นตัวแทนมหาวิทยาลัยร่วมเชียร์ในงานดังกล่าว ณ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ซึ่งทีมของเราได้จับผิดชมกลับมามากมาย

นิทานนานาชาติฉบับนี้ พบกับนิทานเรื่องตำนานการเกิดพระอาทิตย์และพระจันทร์ จะสนุกสนานอย่างไรนั้นต้องติดตามอ่านคะ สำหรับคอลัมน์ “แนะนำผลงานวิชาการ” ฉบับนี้ มีหัวข้อวิจัยวิชาการดีๆ มากมาย แต่ละเล่มจะนำเสนอใจเนียงใตนั้นอย่าลืมพลิกเปิดไปอ่านกันนะคะ

สุดท้ายนี้ ขว้วว่าผู้อ่านจะได้รับสาระอันเทียวจากจดหมายฉบับนี้ไม่มากนักฮอนะคะ ของขอบุณทุกท่านที่ติดตามอ่านด้วยดีตลอดมา สำหรับเทศกาลวันแม่ที่จะมาถึงนี้ ท่านผู้อ่านอย่าลืมให้ความสำคัญกับคุณแม่ของท่านด้วยนะคะ ทำดีกับท่านทุกๆ วันมิใช่เฉพาะแต่ช่วงเทศกาล ขอให้ผู้อ่านและครอบครัวมีความสุขมากๆ สวัสดีคะ
บรรณาธิการ

เจ้าของ

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรม-
เพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล
ศาลายา จังหวัดนครปฐม 73170
โทรศัพท์ 0-2800-2308 - 14
โทรสาร 0-2800-2332
E-mail : minkymill@yahoo.com
Web page : <http://www.lc.mahidol.ac.th>

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ดวงพร คำบุญวัฒน์
อาจารย์ประภัสสร โพธิ์ศรีทอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิญา บัวสว่าง

บรรณาธิการ

สุภาพร ฤดีจำเริญ

กองบรรณาธิการ

คณะกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์
สถาบันฯ

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์สามลดา
45/10/3 ม.7 ถ.กาญจนภิเษก บางบอน
กทม. 10500
โทรศัพท์ 0-2895-1500

ถ้าไม่ถึงผู้รับโปรดส่งคืน

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล

ศาลายา จังหวัดนครปฐม 73170

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน

ใบอนุญาต 11/2543

พทจ. ศาลายา

ผู้สนใจต้องการทราบข่าวสารของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท จาก “จดหมายข่าว”
ติดต่อ คุณอำไพ หนูเล็ก ฝ่ายเผยแพร่และประชาสัมพันธ์